

3378

פ ר ו ט ו ק ו ל מ ס י א / ז

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ב', ד' בטבת תשי"ט - 15.12.58 בסעה 10.45.

- הסתתפו :
- ז. ורהפטיג - יו"ר
 - ב. אזניה
 - ע. איכילוב
 - ד. בר-רב-האי
 - מ. בגין
 - י. בדר
 - י. בורג
 - ע. דגני
 - ש. הלל
 - י. הדרי
 - ב. לוקר
 - ב. ניר
 - י. קליבנוב
 - ש. רוזנברג
 - י. שופמן

- סוזמנים :
- י. בר-יהודה - שר המשפטים
 - א. ידין - הסגנה ליועץ המשפטי
 - ה' צילן - משרד הפנים
 - ה' סילברסטון - משרד הפנים
 - ה' רוזנטל - משרד המשפטים

סדר-היום : חוק פנקס בעלי זכות לבחור לכנסת.

היו"ר ז. ורהפטיג : אני פותח את הישיבה.

חוק פנקס בעלי זכות לבחור לכנסת:

סעיף 29.

מ. בגין :
אני מציע ללכת בדרך אחרת מזו המוצעת. אין ערך לקנס כאשר אם הדבר נעשה על דעת המפלגה, תשלם המפלגה את הקנס. גם כאשר טישהו עושה זאת על דעת עצמו, אין בכך הרתעה מפסקת. לכן אני חושב שמוטב להקטין את העונש המכסימלי, אבל לקבוע מאסר מחייב.

ב. ניר :
אינני מבין מדוע מטילים שבע שנות מאסר על השמדת רשימת בוחרים. מה הפסע בזה? אני מציע למחוק זאת.

ד. בר-רב-האי : הכוונה להשמדה ביום הבחירות, למשל.

ש. הלל :
ברור שיש מקרים קיצוניים, אבל בדרך כלל קשה להוכיח שהיתה כוונה רעה. הייתי מסכים לחלק את הסעיף לשנים, ואני טוכן לכל חומרה לגבי פגיעה בכוונה תחילה. אבל אם אין עושים זאת, צריך להקל בעונש וצריך להשאיר את האפשרות של המרת המאסר בקנס.

ט. בגין :

אני התכוונתי לזיוף מטש, ולא להורדת מודעה.

ב. לוקר :

דומני שצריך להבדיל בין שנת בחירות לבין שנה רגילה.

ד. בר-רב-האי :

אני מקבל את ההצעה שצריך להבדיל בין המקרים בהם ברור שהיתה כוונה לפגוע בבחירות. לגבי זיוף אין מקום לשאלה שהיתה כוונה כזאת, אבל לגבי זיוף או השמדה של רשימה, לא תמיד ברור שהיתה כוונה לפגוע.

לדעתי, אין מקום לאבחנה בין בחירות ובין שנה רגילה. עלינו לשמור על כך שהפנקס יהיה בסדר תמיד בכל שנה עלולות להיות בחירות. אשר להעמדתו של חוק זה, בכל מערכת העונשין שלנו יש קנסות ויש מאסר, והדבר נתון לשיקולו של בית המשפט.

ב. אזניה :

לגבי זיוף, ברור שזה נעשה מתוך כוונה. בנוגע לפעולות האחרות, דרוש ניסוח שיבהיר זאת. ואני מציע לאמר כך: זיוף או כל פעולה אחרת הבאה למנוע ממישהו זכות בחירה או לתת זכות בחירה למי שאינה מגיעה לו.

י. בדר :

צריך לנסח את הסעיף כך שהוא יכלול רק ענינים הנוגעים רק לפנקס הבוחרים ולא ענינים הנוגעים לשימוש בזכות לבחור או להיבחר, כיוון שענינים אלה נוגעים לחוק הבחירות.

ז. ווההפטיג :

נדמה שצריך יהיה לתוסף פה את הפנקס, שגם שינויו או זיופו כמוהו כשינוי רשימת הבוחרים.

אני מזהיר מפירוט העבירות ומהכנסת המלה "כוונה". סולם העונשים הוא רחב, מקנס של לירה ועד שבע שנות מאסר והשופט יחליט לפי שיקול דעתו.

י. בר-יהודה :

לדעתי צריך להשאיר ללא שינוי גם את ענין הזיוף וגם את ענין השינוי שלא כחוק. אלה הם דברים קובקורטיים. במקום המלים "או המשמיד", אני מוכן לקבל את הצעת ח"כ אזניה עם התוספת של ח"כ בדר: פעולה המובעת הכנסת מישהו או מכניסה מי שאינו צריך להיות כלול בפנקס הבוחרים. אבל אין לדבר כאן על הזכות לבחור, כיוון שזה צריך להיות בחוק הבחירות. לגבי העבריינין, דומני שפסחנו על הדבר העיקרי: צריך להתחיל מהשלב של הכנסת הרשימות.

י. קליבנוב :

אני מציע להוסיף את המלה "הצגתן".

ה' צילן :

בחוק זה יש אבחנה בין רשימת הבוחרים, כפי שזה נקבע בסעיפים 8 ו-9 ובין העתקים מרשימת הבוחרים. העתקים מרשימת הבוחרים אנחנו נותנים בשלשה מקרים: העתק להצגה, העתק לכל חבר ועדת הפנקס והעתק לוועדת הבחירות המרכזית לשימוש ביום הבחירות לצורך ההצבעה. נדמה לי שבמידה שחבר ועדת הפנקס משה, משמיד או עושה משהו ברשימה שהוא מקבל, זה ענינו. לכן יש להבדיל בין הרשימה עצמה ובין העתקים שלה.

ה' רוזנטל :

מחיקת הקנס לא תועיל לרוצים להחמיר בעונש, מפני שלפי החוק לתיקון דיני עונשין (דרכי ענישה) גם אם כותבים רק מאסר, אפשר להמיר את העונש בקנס. התוצאה תהיה רק שהקנס יוקטן. כן הייתי מציע שלא להוסיף מדי את כוונת העבירה. הדבר נובע מעקרונות החוק הפלילי.

א. ידיון :

בחוק הבחירות הקיים העונשים הם הרבה יותר נמוכים וצריך יהיה לדאוג להתאמה בעונשים כשנגיע לדיון בחוק הבחירות.

י. שופטן :

בנוגע לעונש, הייתי מציע לכתוב שיוטל על העבריינין מאסר חובה.

ט. בגין :

אני מציע להבדיל בין זיוף רשימת הבוחרים ובין כל שאר העבירות הקשורות במהלך הבחירות. ביחס לזיוף אני מציע שיוטל מאסר, ללא קנס אלטרנטיבי. לשאר העבירות אני מציע: או מאסר או קנס.

י. בר-יהודה :

בשם הממשלה אינני רשאי להתנגד להצעתך, מפני שהממשלה בחוקים שונים הציעה עונשי מינימום. אני רק מפנה את תשומת לבך לכך שעל ידי כך אתה שולל אפשרות להתנגדות להצעות דומות בהרבה מקרים אחרים, כאשר הממשלה תציע זאת.

אני מסכים לקבוע נסעיף זה שתי דרגות של עונשים, אבל אז צריך להוסיף לזיוף גם: המטבה שלא כחוק.

הינדל ז. וורהפטיג :

אני מתנגד להצעת ח"כ בגין כפי שהוא ניסח אותה.

בנוסח החדש המוצע לנו ע"י משרד המשפטים אינה מופיעה המלה "העתק" לגבי רשימות הבוחרים, אלא לגבי אותו העתק הנמסר לחברי ועדת הבחירות. ואני חושב שזה נכון. רשימת הבוחרים היא מסמך, וגם אם הוא דרוש במאה אכסמפללים, כל אחד מהם הוא מסמך. אבל ברגע שהוא נמסר לחברי הועדו הרי זה משהו פרטי או מפלגתי, ואין זה מסמך אלא העתק. אם בנוסח האחרון של החוק תישמר האבחנה הזאת בין מסמך ובין העתק, לא יהיה צורך להכניס תיקון בענין זה.

הנחלט :

1. לקבל את ההצעה להבהיר בנוסח הסעיף שהכוונה היא לזיוף או שינוי בפנקס, או ברשימת הבוחרים.
2. לקבל את ההצעה האומרת לכתוב במקום "היה העבריינין ממונה" - "נעברה העבירה על ידי הממונה" @ @.
3. לקבל את ההצעה להוסיף את שלב הכנסת הרשימות: "הכנת הרשימות, החזקת הרשימות, הצבת הרשימות ושמירתן".
4. לקבל את ההצעה להבחין בין הרשימות שיימסרו לוועדת הבחירות במספר ספטים, להן לא ייקרא "העתק", ובין הרשימות שיימסרו לחברי ועדת הבחירות, להן ייקרא "העתק".

א. ידנין :

בנוגע להצעת ח"כ אזניה, מאחר שהסכמנו כי המדובר כאן רק על רשימות הבחורים, ולא על הקניית או שלילת הזכות לבחור, אין מקום לדבר כאן על זכות זו, אלא רק על הפנקס. לכן אינני רואה בקשר עם הפנקס כל אפשרות לעשות פעולה שאינה זיוף, שינוי שלא כחוק, או השמדה.

ב. אזניה :

אני מסכים להשאיר את הנוסח ללא שינוי.

ש. הלל :

אני עומד על הצעתי לחלק את הסעיף לשניים.

י. קליבנוב :

מתי מותר להשמיד רשימת בוחרים?

הינדל ז. וורהפטיג :

לאחר שעוברת שנת הפנקס, הרשימה כבר איננה רשימה,

סעיף 30

הוחלט: לקבל את הסעיף ללא שינוי.

סעיף 31

ע. איכילוב: עם כל האמון לשר הבטחון, אי-אפשר להוציא זאת מכלל התיעצות וידיעת ועדת הבטחון. לדעתי צריך להוסיף: בהתיעצות עם ז"ק פנקס, כמו בן, אמרתי שהיה לבחור מתוכה ועדת משנה, מסיבה מסוימת.

י. בר-יהודה: הדבר היחידי שאפשר לבחון כאן הוא האם ישנה נהוג בפעמים הקודמות: שיתופו של היו"ר שהוא נשפט בית-הדין העליון. כי אם יהיה זה יותר מאיש אחד, לא יישאר הדבר בגדר סוד. מצד שני העובדה שזה שופט יש בה כדי להבטיח שלא תהיה התנהגות שרירותית מצד האדמיניסטרציה.

י. הררי: אני באופן עקרוני, בכל החוקים, מתנגד לחובת התיעצות של שר אחד בשר שני. למטשלה יש אחריות קולקטיבית, והתיעצות בין שריה אינה מעניינת.

ד. בר-רב-האי: כבר השתמשנו בצורה זו של ניסוח בהרבה חוקים, ואינני רואה מקום להכניס את המהפכה העקרונית הזאת דוקא בחוק זה. לי נראה שהדרך היחידה לשתף את ועדת הפנקס במסגרת סעיף זה, היא על-ידי שיתוף היו"ר שלה, שאנחנו יודעים כי הוא יהיה שופט.

ב. ביר: ועדת הבחירות המרכזית מוגנת בפני כג"צ. לי יש ספק אם אי-אפשר יהיה לפנות בעניינים שונים כנגד צי"ם נגד שר הפנים, ועל-ידי כך לגרום לדחיית הבחירות.

י. בדר: בבחירות הקודמות ניתנה הסמכות בעניינים אלו לוועדת הבחירות המרכזית, ועמדנו בפני הבעיה לבחור בוועדת משנה או למסור את הדבר ליו"ר הועדה, שהוא אמנם נועץ בסגניו כמה פעמים. הנסיון בענין זה היה טוב מאוד. ואני בעד זה שהסדר דומה ייקבע גם כאן. שיתוף של שופט בעניינים אלה נותן ערובה מספיקה.

ברור ששר הפנים לא יוכל לעשות שום דבר הכרוך בחוק זה במסגרת הצבא, ללא התיעצות ושיתוף פעולה עם שר הבטחון ושלטונות הצבא. אבל אני מסכים שאין צורך לכתוב זאת כאן.

היו"ר ז. ורהפטיג: האם לא ימכים שר הפנים שלגבי התקנת תקנות, תהיה פה הנראה מקבילה למה שנקבע לכלל האזרחים, בסעיף 30?

י. בר-יהודה: לגופו של דבר אני מסכים. אלא שבסעיף זה נוסף שופט בית-המשפט העליון שיהיה יו"ר הועדה, ואז פירוש הדבר יהיה שגם שר המשפטים יצטרך להתעין אתו. אם מקלים זאת, צריך לחלק את הסעיף לשניים.

ה' צילון:

בחוק הבחירות הקיים יש רק סעיף קטן אחד האומר שועדת הבחירות המרכזית רשאית לתת הוראות בכל הנוגע לסדר הבחירות בין חיילים. שום ועדת בחירות מרכזית שהיתה קיימת עד כה לא טיפלה בשלב יותר מוקדם. היא התחילה לספל רק בכל הנוגע לעצם הצבעת החיילים, ז"א, קביעת מקומות תחנות קלפי צבאיות, הרכבת ועדות קלפי, אופן ההצבעה, דרכי ההצבעה, והפיק כתיבת הפרוטוקולים וז"כ סיכום תוצאות הבחירות.

בכל הדברים הנוגעים למסלוח הידועות, לעוררים של חיילים ולערעורים לבית-המשפט, בזה היה סימול לגמרי יחיד, ללא קשר עם ועדת הבחירות המרכזית. מסלוח ההודעות לחיילים נעשה כפי שהוא נעשה לגבי כל אזרח, לביתו לפי כתובתו הרשומה בפנקס הבחירות. כי אין כל אפשרות טכנית אחרת. זאת בררנו לפי חידוש עם בא-כוח הממשלה שנתמנה לאיות המספל מטעם הצבא בקשר עם עניני הבחירות. אין כל אפשרות למסלוח הודעות לבחור לחיילים אלא לפי כתובות הפרטיות הצבא, כדי להקל על החיילים, נותן להם חופשות מוגברות בתקופת חלוקת הידועות לבחור, כדי ליפטר להם להגיע הביתה ולוודא את ההודעות לבחור הגיעו.

קבלת ההודעה לבחור אינה מונעת הגשת ערר. יתנת לחיילים האפשרות להגיש עררים בטפסים מיוחדים שיהיו בכל יחידה. החייל מגיש את הערר למשרד הפנים. במשרד הפנים יש סידור מיוחד עם הדואר הצבאי. התשובה ניתנת באמצעות הדואר הצבאי למקומות ריכוז ושם זה מגיע לחייל עצמו, שיכול אז להגיש ערעור. ערעורים של חיילים לבית-המשפט מרוכזים בפרקליטות הצבאית במחוזות. אלה מרכזים אותם לפי כתב-המשפט המחוזיים הצבאיים, ופרקליטות הצבאית מעמידה בא-כוח להגיש על החיילים. הדבר הזה נעשה בבחירות הקודמות, גם מבלי שהיתה לכך כל אסמכתא בחוק. ז"א, הגישה לחייל בשלב זה היתה כגישה של כל אזרח.

חשבונו לנכון שאולי יש צורך שתהיה לק אסמכתא חוקית, ומשום כך נוסח הסעיף כפי שנוסח. ברור שמה אינו נובע שאין אפשרות להתייעץ גם עם שופט לאחד שהוקמה ועדת הפנקס.

א. ידעין:

אני חושב שהספיקות של ח"כ ניר בנוגע לבג"צ מוצדקים במידה מסויימת. לפי חוק הבחירות הטוב יותר פשוט. שם יש סעיף 74 אשר ביססה את כל הפעולות לפי חוק הבחירות, בו נאמר כי רק ועדת הבחירות המרכזית מוסמכת, ואי-אפשר לפנות לשום בית-משפט, כולל בג"צ, אלא במידה שהחוק קובע זאת.

סעיף מקביל לזה אינו כלול בהצעה הזאת, ויתכן שזהו אחד המסרונות של הטיסה הזאת, שעושים זאת כחוק נפרד. כי אילו היה כל הענין הזה כלול בחוק הבחירות הכללי, אותו סעיף היה חל באופן אוטומטי על כל הפעולות הנעשות במסגרת חוק זה.

על כל פנים, העובדה שיש חוק נפרד, אינה מונעת את האפשרות להכניס הוראה דומה גם כאן. אינני אומר גם שמוכרחים למנוע זאת. סוף סוף בית-המשפט העליון יודע להעריך את דחיפות הענין. אבל בכון הוא שכל זמן שלא יוכנס כאן סעיף דומה או שההוראה הנ"ל של חוק הבחירות תחול גם על חוק זה, הרי נוצר מצב אחר לגבי הוראות חוק זה.

- הנוחלט:
1. לקבל את ההצעה האומרת להוסיף: "לאחר התייעצות עם יו"ר ועדת הפנקס או יו"ר ועדת הבחירות המרכזית".
 2. לקבל את ההצעה לכתוב במקום "וכן לאחר שהתייעץ עם שר המשפטים" - "וסר המשפטים לאחר התייעצות עם שר הבטחון ועם יו"ר ועדת הפנקס או יו"ר ועדת הבחירות המרכזית".
 3. לדחות את ההצעה למחוק את חובת ההתייעצות עם שר הבטחון.

היו"ר ז. ורדי טיג : בעבור אתה לשאלת ערר-הזולת.

י. בר-יהודה : מר גרץ חולה, והוא ביקש לקרוא את מכתם, בו הוא מביע דעתו בענין זה.

"מבחינה טכנית אין לנו קושי מיוחד להתגבר על פרזת העררים, אפילו לא תתקל הצעת שר הפנים. אולם על יסוד הבסיון של הבחירות הקודמות אני קובע בכל הודות כי אלפי בוחרים יפסידו את זכות הבחירה בדרך זו. הסיבה לכך היא שהמפלגות המארגנות את הערעורים בשביל חבריהן (ובעיקר בשביל אהדיהן) משתמשות בכרטיסיות שאינן מעודכנות וגם מסובשות מהרבה בחלינות (שם משפחה, מספר זכות וכו'). אין ולא יכול להיות לשום גורם במדינה כרטיסיות תושבים מעודכנות במידה שזו מצויה בידי משרד הפנים, וכי שבא על יסוד רשימות שאינן שלימות להגיש ערר, בדרך הטבע שהוא מקלקל במקום לתקן. כמעט שמונים למאה של כל הערעורים מסוג זה אין בהם צורך, ואם לא נגרמה אנדרלמוסיה גדולה בהרבה מזה שנגרסה בבחירות לכנסת הסלישית, הרי זה הודות לעובדה שאין מתחשבים בערער בתוך העיר עצמה ואילו אנשים שגרים בישוב סמוך (למשל רמת-גן) יקבלו הודעה, בניגוד להודעה קודמת, להצביע באיזו קלפי תל-אביבית, יביעו התמרמרות על סדרי המינהל הממשלתי, אולם יסכימו להצביע בקלפי שמוסנה להם לאחרונה. אולם בכל אותם המקרים שאזרחים הועברו לקלפיות בערים מרוחקות, אבדן זכות הבחירה היתה כמעט כלתית נמנעת. אני רוצה להביא לתשומת לב במיוחד את המקרים, והם היו רבים מאוד, שאזרח קיבל הודעה לבחור, לא סמך על כך והוסיף ובדק בעצמו ברשימה, וכשהגיע לקלפי באמר לו ששכו במחק. לא מעטים ראו בזה מעשה זדון מצד יריביהם והביעו התמרמרות צודקת (כמו בן, בעיקר נגד המנגנון המבצע) אולם לעזור להם אי-אפשר אפילו בעזרת הכרטיסיה המרכזית בתל-אביב אפשר היה לזהות המקום שאליו הועברו. היתה פעם מחשבה, כי בעזרת הדואר אפשר יהיה למנוע מעשים אלה (האזרח הועבר למקום שאינו גר בו ולא נמצא במקום זה וההודעה תוחזר), אולם התברר כי אין זו אפשרות ברת-שימוש, שכן מסיבות מוצדקות הדואר לא מצליח להעביר את כל ההודעות. ואם לקבל את ההנחה, כי כל הודעה (לאחר ארעור) החוזרת אינה תופסת - שוב היו שוללים מרבים זכות בחירה.

אכן, נתברר כי בדרך זו אי-אפשר יהיה להימנע מעשי זדון סתם. אנו מניחים כי עד כאן לא היו מקרים כאלה, עכ"ל לא בקנה מידה גדול, אולם זה עלול לקרות ועי"כ יוחמר המצב עוד יותר.

הייתי רוצה למנות עוד סיבה המדברת כנגד ערעור הזולת. כפי שציינתי הרשימות שבידי המפלגות אינן מעודכנות, לא רק מבחינת הכתובת כי אם מבחינת השם ומספר הזכות. ערער כזה המגיע לבירור, אין לו כמעט תקנה, שכן אין לזהות את האיש, ואפילו הערער תופס מבחינת מקום המגורים, אי-אפשר היה לטפל בערער, ואלה היו רוב המקרים שהועבר לבתי-המשפט.

בשום מקרה אי-אפשר יהיה בנסיבות הקיימות לתקן את הדבר. המפלגות מגייסות לצורך הערעורים מנגנון זמני, שאין לו כל בסיון בעבודה מעין זו. העבודה נעשית תמיד בנהלאך דבה, ואין לצפות ממנגנון זה לסייע במשהו להבטחת זכות הבחירה. הוא, כאמור, ברוב המקרים מפריע למשימה זו.

לדעתי, המפלגות יכולות היו לארגן את הבטחת זכות הבחירה בצורה הרבה יותר יעילה, ובמקרים הרבה יותר זול, אפילו יתביל ערעור הזולת. דעתי היא, איפוא, כי הדאגה להבטחת זכות הבחירה מצדיקה בהחלט ביטול שיטות ערעור הזולת.

ב. אזוביה : את מר שטוען מר גרץ, בצדק, לא נמצע על-ידי ביטול ערעור הזולת, כי הזולת רשאי לטעון כי מישהו שנרשם במקום מסוים, נרשם שלא כדין.

הוחלט : לקבל את ההצעה האומרת להוסיף בסעיף 18(2) את ערר הזולת.

הסתייגות לשר הפנים, י. בדר, ע. איכי לוב, ב. ביר.

היו"ר ז. ורהפטיג: שאלה שניה שנשארה פתוחה היא שאלת הרכב ועדת הפנקס. שוחחתי עם השופט אייזנברג, מנהל מ"י המשפט, והוא טוען שגם מר אולשן באותה דעה, שלועדת הפנקס כיו"ר מספיק שופט מחוזי. לגבי ועדת הבחירות המרכזית דעתם ברורה שהוא צריך להיות שופט בית המשפט העליון. נימוקיהם הם בערך אותם הנימוקים שנשמעו בענין זה בוועדה.

ביחס להרכב ועדת הפנקס, צריכים היינו לקבל הצעה מסר הפנים בהתייעצות עם ועדת משנה שמחרנו לצורך זה.

י. בר-יהודה: בוועדת המשנה היו שתי הצעות. הצעה אחת קיבלה רוב גדול והיא שהרכב ועדת הפנקס יהיה כהרכב ועדת הבחירות. הצעה שניה הייתה: מספר קטן יותר, עם זכות דעה מיעוט לאותן סיעות שלא תהיינה מיוצגות בוועדה. נקס בעקבות הקטנת מספר חבריה.

הוחלט: 1. לקבל את ההצעה האומרת שהרכב ועדת הפנקס יהיה כהרכב ועדת הבחירות המרכזית.

2. לקבל את ההצעה שיו"ר ועדת הפנקס יהיה שופט בית-המשפט העליון.

היו"ר ז. ורהפטיג: שאלה בוספת שעלינו להחליט בה היא שאלת הגיל.

ה' צילון: בשאלה זו כותב מר גרץ: "אין מצדנו התנגדות כי הצומח הקובע ייקבע במקום 31 בדצמבר לתאריך מאוחר יותר, אולם הייתי מציע כי במקרה זה ייקבע ה-30 ביוני כתאריך. זוהי מטעם שנה ובמחיצת כמה הסדרים מינהליים הדבר רצוי".

ב. אזוביה: לדעתי, כאן צריך להשאיר את ה-31.12, אבל יחד עם זאת אני מציע להצביע עכשיו גם על הסעיף הראשון של חוק הבחירות.

י. בדר: חוק הכנסת - אומר בסעיף 4, בין היתר, שהבחירות הן שוות. לשינוי ההוראה הזאת דרושים 61 קולות. ואם מגיע ארצה עולה ב-1 ביוני, אפילו אם הוא מעל ל-18, אין לו זכות לבחור. ואם יש אזרחי ישראל אשר משום מה בפנקס הבוחרים אינו רשום התאריך המדויק של לידתם, ואלה הם בדרך כלל בני אותם העדות שלפי דעתי ולפי דעת ראש הממשלה ראויים לא רק לשווי זכויות אלא לעדיפות מסויימת, הרי לפי הצעה זו של ח"כ אזוביה לא תהיה להם זכות לבחור גם אם נולדו בין ה-1 בינואר ל-30 ליוני. לעומת זאת בני אותו גיל שתאריך לידתם רשום, תהיה להם זכות לבחור. זה אומר שזוהי פגיעה בשוויון. לכן כדי שתתקבל הצעת ח"כ אזוביה דרושים 61 קולות.

י. בורג: חושבני שהצעת ד"ר בדר היתה במקומה לו היה מדובר על שני תאריכים, אך אין לה מקום כאשר מדובר בתאריך אחד. לכן אני מציע לסדר להצביע על ההצעה שיהיה תאריך אחד, ואם זו תתקבל, יכולה להתערדר שאלה פורמלית אם יש מקום או אין מקום לתת לח"כ בדר הסתייגות להצעתו.

הוחלט: לדחות את ההחלטה בענין זה לישיבה הבאה.

היו"ר ז. ורהפטיג: ח"כ רוזנברג העיר תשומת לבי שיש לתאם את הנוסח של סעיפים 8 ו-18, במקום אחד כתוב "מעט" במקום אחד "תושב האזור".

ועדת החוקה, חוק ומשפט
15.12.58
חוק פנקס בעלי זכות לבחור לכנסת.

בנוגע לפירסום בעתונים, נשאלת השאלה מה יהיה
הדין אם עתון יומי יסרב בכוונה, כדי להפריע.

ש. רוזנברג :

קודם-כל, נדמה לי שאינו ראוי לעשות זאת
לפי החוק. ואם יהיה עתון כדון, הוא יישאר
בלי שירות לקוראיו. אינני מתאר לי שזה יכול להיות ענין של העתונות
כולה.

י. בר-יהודה :

הישיבה נבעלה בשעה 13.00.